

Genesis 6 : 8 en 7 : 1

WAT VIND JE IN DE OGEN VAN GOD?

'Maar Noach vond genade in de ogen des Heren'

'En de Here zeide tot Noach: Ga in de ark, gij en geheel uw huis, want u heb Ik in dit geslacht voor mijn aangezicht rechtvaardig bevonden'.

(vert.NBG51)

Gemeente van Christus,

Genesis 6 geeft ons een beeld uit de schemertijd van de mensheid. Het geeft het verhaal van de Voortijd. Vóór Abraham, vóór Israël, in de voorhistorische Bijbeltijd.

Is het de historie uit onze geschiedenisboeken?

Nee, zeggen velen, het is een verhaal in geschiedenisvorm. Anderen zoeken in de buiten-Bijbelse boeken en in de archeologie naar sporen van een enorme vloed en hebben die ook gevonden.

Vrijwel alle volken hebben in hun oude volksverhalen herinneringen bewaard aan een enorme watervloed, die de aarde bedekte.

Laten we bedenken, dat de Bijbelse geschiedenissen *prediking* zijn, getuigenis. Prediking over *wie de mens is* en prediking over *wie God is*.

Het oordeel over de mens valt niet mals uit. "De boosheid van de mens was groot op de aarde en al wat de overleggingen van zijn hart voortbrachten was te allen tijde slechts boos...." Zo lezen wij.

Boosheid betekent hier niet "toorn", maar "slechtheid" of "ongerechtigheid".

De mensen uit de schemertijd van de geschiedenis leefden geheel en al voor zichzelf en niet voor God en hun naasten. Zij richtten hun leven zo in, dat het volkomen inging tegen de goedheid van de Schepper en de schepping.

Ze rekenden in het geheel niet meer met God. Hun houding was gesymboliseerd in een gesloten vuist, gesloten naar boven. Een gepantserde vuist!

En hun existentie was verworpen tot een egoïstisch, gulzig en uitbuitend bestaan.

God de Here ziet zijn goede schepping verloederen en ethisch vervuilen.

Dat blijkt een enorme teleurstelling voor de Schepper. De geschapen mens misbruikt de hem gegeven gaven. Hij leeft niet voor God. Hij leeft niet voor de medemens. Hij gaat op in zichzelf.

Gemeente, dat is prediking over de mens in een oertijd die wij historisch moeilijk kunnen traceren, zeker. Maar het is ook prediking over de mens, zoals hij van nature in alle tijden verworpen is. De teksten hier spreken niet alleen over Gods teleurstelling, maar ook over Gods *verdriet*.

Dat thema mag ook ons wel diep beroeren en ontroeren. Als de Here God ons, mensen, eerlijk meet met zijn maat, dat komt Hij zo vaak tot de verdrietige conclusie van ons volkomen falen. Een mens zonder God faalt. Komt niet tot zijn recht. Leeft niet naar Gods bedoeling. En de Here neemt de levensuiting van ons, mensen, heel ernstig. Ons falen verdriet Hem.

Ja, gemeente, dat element wordt niet zo dikwijls belicht, maar we kunnen er nu niet onderuit: het thema *Gods verdriet*.

Als u of ik zondigen, in de fout gaan, misdoen - dan hebben vaak mensen om ons heen verdriet van ons. Onze ouders, onze partner, onze kinderen. Maar er is een God die ons kent en meetelt.

Ook Hij heeft leed om ons.

Het verhaal van Genesis nu gaat nog verder en doet ons huiveren.

Want er wordt verteld, dat de Here God berouw heeft over zijn schepping van de mens. En dan neemt Hij een verschrikkelijk besluit. Het besluit van de vernietiging door een alles overweldigende water-vloed. *De Zondvloed*.

De maat is vol. Aan Gods geduld komt een einde. De ongerechtigheid van de verdorven mensheid en het verloren gaan van alle liefde smart Hem zo in zijn hart (staat er), dat Hij de mens van zich af doet.

Mensheid voorbij, weg, uit!

In onze moderne tijd met zijn aan het tijdsdenken gebonden gods-beeld past zo'n toornige God niet meer zo. Maar de Bijbel windt nooit doekjes om de werkelijkheid van Zijn heiligheid. God kan het kwade niet zien. Wij denken weleens, dat God alles kan. Mis, gemeente. Hij kan het kwade niet verdragen.

Is dus het zondvloedverhaal een ondergangsgeschiedenis? Dat lijkt wel zo en het is kantje boord, want de alles verzwelgende vloed springt over de wereld en verdrinkt het complete leven op aarde.

Maar toch is dit geen eindverhaal, maar een beginverhaal. Zelfs een Paasverhaal. Een geschiedenis van verkiezing, genade, redding en nieuw leven.

Is God inconsequent?

Nee, in het diepe wezen van onze Here God gloeit het verlangen naar liefde, naar heil, naar leven. Om een ouderwetse uitdrukking te gebruiken: de vloed zal zijn ten oordeel en ten voordeel!

Maar Noach vond genade in de ogen des Heren.

Ik begrijp wel, dat deze zin een soort beeld, een gelijkenis is, maar het is eigenlijk een prachtzin om ze eerst eens *letterlijk* te nemen.

Die Noach, Hij leefde trouw met zijn God. Hij kende Hem en had Hem lief. Stellig keek hij God naar de ogen. Maar soms keek

Noach *in* Gods ogen en dan zocht hij te zien wat er in Gods ogen leefde. En wat zag hij dan? Genade!

Het hebreeuwse woord voor "genade" is *chen*. Het betekent gunst, genegenheid. Via het jiddisch kregen wij in onze taal het woord als *gein* aangereikt: humor, plezier. Genade is vreugde!

Er staat van deze man, dat hij onder zijn tijdgenoten een eenling was, namelijk "rechtvaardig en onberispelijk". Betekent dat dat Noach alles goed deed, nooit faalde, pijnlijk goedig en aardig was in tegenstelling tot anderen?

Nee. Zo moet u dat niet opvatten. Het is anders:

Noach rekende met *God*. Hij wandelde met zijn God.

Menselijke rechtvaardigheid begint nooit in het hart van een mens, maar altijd in het hart van God. Die genade van God, die is de grond, de oorsprong, de basis voor die rechtvaardigheid van Noach. Wie met God leeft, leeft rechtvaardig.

Noach wilde God. Hij leefde niet als een gesloten vuist, maar als een open hand, open naar boven, ontvankelijk voor Gods gunst en liefde. En "onberispelijk", dat is: oprecht, eerlijk, recht.

God vertelt hem over zijn voornemen van de zondvloed. God geeft hem onmiddellijk een reddingsplan. Redding voor Noach, maar ook voor de kleine gemeenschap rondom hem: zijn vrouw, zonen en schoondochters. Totaal acht zielen, acht levens, acht mensen.

De reddingsboot zal zijn een wonderlijk schip. Een *ark*.

Dat woord voor ark, hier gebezigd in de bijbel, komt alleen nog voor bij Mozes. Het "biezen kistje", geheel afgesloten, als een drijvende doodskist op het water. Maar bestemd voor het leven!

Ark van het behoud. Schip van het leven. Ja.

Maar het gaat door de diepe wateren heen. Het schip zal varen onder de stortvloeden van de regenvlagen, door grondeloze diepten en bruisende golfslagen heen. Het vernietigende water zal het bedreigen. Het doodswater. Ja, water is in de Schriften van Israël symbool van de dood.

Maar, wonderlijk, water is ook teken van Leven. De zondvloed zal voor het achttal Noachieten zijn als een *doop*, een reiniging, een zuivering. Ze zullen straks opstaan tot een nieuw leven. Had ik het niet over een Paasverhaal?

Ja, zo zal het zijn.....leven vindt een mens pas door de dood heen, via de afsterving aan het zondige leven, in de opstanding tot een nieuw leven. Leven van genade in de ogen des Heren.....

Leven wij zo, gemeente? We zijn gedoopt. In de Drie-Ene Naam.

Teken van ondergang: weg met dat oude zondebestaan. Teken van heil: gegroet o Vader, U laat ons leven voor uw aangezicht.

Het verhaal van Genesis vertelt beeldend en indringend over de bouw van de ark. Over de dieren die mee mogen. Zeven paren van de reine dieren. Dan kan de liturgie doorgaan. Want reine dieren alleen mogen gegeten worden in de joodse families. En van de onreine dieren elk één paar. Want het hele bonte leven zal doorgaan, de aarde en die daarop zullen wonen. God wil een nieuwe aardse werkelijkheid. En Noach is de vertegenwoordiger van die nieuwe mensheid.

Deze ene rechtvaardige redt de hele schepping.

Daarin mogen we hem zien als een type van Jezus Christus, die geheel alleen verzoening deed voor de hele wereld en haar redt.

"Noach, man, ben je niet goed geworden? Wat bouw jij toch? Een slagschip, een drijvende doodskist, een luchtkasteel. Wat is dit, Noach? Een grap? Een droom? Een gril?"

Schip op het droge. Geen water te zien. De waan van een gek?

Maar Noach, hij timmert voort.....al maar voort.....

Want hij heeft de Stem gehoord. Hij heeft van God vernomen.

En.....*hij gelooft*.

Hebreeën 11 blikt terug: "Door het geloof heeft Noach de ark gebouwd"....

Door het geloof, anders gezegd: in vol vertrouwen op God.

Dat vreemde geloof. Dat werk in ons van de Heilige Geest. Daar komt het op aan, gemeente. Bij Noach, bij ons.

Deze zondvloedgeschiedenis laat misschien juist zien hoe vreemd, hoe ongerijmd, geloof is. Niet zien en toch geloven. Alles bij voorbaat zien ondergaan en toch vast en zeker weten: ik word geteld en ik word behouden. Wat er ook gebeurt. Geen levensverzekering kan mij iets garanderen. Alleen God kan mij dat. Hij verzekert mij van het leven, het nieuwe leven, het eeuwige leven. Het zal door de vloed en de dood heen gaan, zeker. Maar God wint. En nooit, nooit valt Hij tegen. Gemeente, dat bindt de Schrift ook ons op het hart: geloof in Hem, vertrouw op Hem, nooit valt Hij tegen.

En de Here zeide tot Noach: Ga in de ark, gij en geheel uw huis, want u heb Ik in dit geslacht voor mijn aangezicht rechtvaardig vonden.

Ga in de ark....

Kruip weg in de wijkplaats. Alle acht. De 600-jarige Noach en de zijnen. Daar gaan ze, als alle dieren in de ark zijn. In de reddingsboot van God. In de armen van Vader. In het ruim van de genade.

En als dan de sluizen van de hemel zich openen en de kolken van de waterdiepten openbreken, dan zijn ze veilig. Dan leven zij!

Zo is niet de menselijke verdorvenheid allesbeheersend motief in deze geschiedenis, maar de goddelijke genade.

De ondergang van de wettelozen wordt hier gemeld, maar vooral de opgang van de rechtvaardigen.

Niet de dood, maar het leven. Niet het oordeel, maar de vrijspraak.

Ga in de ark....

Over eeuwen komt Gods uitnodiging tot ons. Gods grote wijkplaats is het kruis van Jezus en de opstanding van Jezus.

Ons leven, gemeente, mag ankeren in Christus. Hij geeft ons twee ankers, waaraan we ons mogen vasthouden.

Het ene anker, het kruis, is de overwinning van onze schuld. Het tweede anker, de opstanding, is de overwinning van onze dood. God redt ons van zonde en dood. Het is Goede Vrijdag geweest. Het is Pasen geworden!

Die zonde, dat nare woord waar onze tijdgenoten niet aan willen, ook wij niet, is zo bijbels, zo waar, zo reëel, dat we er niet omheen kunnen. Bid God om het te beamen: ook ik sta schuldig, Here. Wie dat oprecht belijdt, opbiecht, mag horen en weten: God rechtvaardigt mij, onrechtvaardige, om Jezus' wil.

En die dood, waar we zo bang voor zijn, die zo om ons heen is en om zich heen grijpt, die onontkoombare macht, die vijand, daar kun je ook niet om heen. Maar wie in Christus gelooft, mag ook voor de dood uiteindelijk niet vrezen: we zullen met Jezus opstaan tot een nieuw leven. Hij is als de ark van ons behoud.

Ga in de ark.....

Ga tot Jezus, ga tot God, vraag Hem om die gunst, die ogen vol genade, dat hart vol liefde. Voor u. Voor mij. Voor onze kinderen.

Ga in de ark....

Nu zeg ik: ga tot het avondmaal.

Laat dat avondmaal voor u zijn als een wijkplaats, een gebeuren dat de redding *uittekent* en *verzegelt*.

Het beeldt af het allesoverheersende Heil van God in Christus. Een feestmoment in een voor u misschien moeilijk leven.

Maar als je de tekenen van brood en wijn proeft, stil proeft, dan mag je weten: de genade straalt Gods ogen uit. Voor mij. Voor mij. Voor mij. Een psalmdichter zingt ergens: "Bij U, o Here, schuil ik". Ja, God als een schuilplaats, een wijkplaats, een ark van behoud.

We zijn welkom bij deze God en aan Zijn maaltijd.

Tenslotte, gemeente: Noach en de zijnen en de dieren zijn niet in de ark gebleven. Eens kwamen ze er uit. Gingen ze de aarde op, de wereld in. Met een roeping, een taak, in de lichtcirkel van het verbond dat God met hen sloot. Onder het teken van de regenboog.

Niet in de ark blijven, in de knusse beslotenheid van het schip der kerk. Naar buiten. Naar de wereld, je levenstaak oppakken, je opdrachten vervullen, voor God en je naasten leven.

Avondmaal : Christus is bij mij en Hij gaat met me mee, de kerk uit, de wereld in, samen met anderen op weg naar het Koninkrijk dat wacht.

Amen.